

Ултразвукова диагностика на регионални лимфни възли при пациенти с кожен меланом

И. Гергов¹, И. Гаврилова²

¹Клиника по Образна диагностика

²Клиника по Онкодерматология

СБАЛ по Окология, София

Ултразвукова диагностика на регионални лимфни възли при пациенти с кожен меланом

- Липсват практически взаимоотношения за деклариране

Меланомът се разпространява по лимфен път в 80% от случаите на метастазиране.

- Лимфни метастази - 52%
- Лимфни + хематогенни - 30%
- Хематогенни метастази - 18 %

Честотата на лимфните метастази в зависимост от T – стадия

T 1 - 9 %

T 2 - 24 %

T 3 - 34 %

T 4 - 45 %

5 годишна преживяемост

При пациенти с лимфни метастази
варира от 40%- до 60%

ЗАВИСИ ОТ

- Туморния стадий (Т)
  - ранна клинична диагноза
- Големината, броя и вида на лимфните метастази (N1a – N3)
- Ранно откриване на субклинични метастази

Ултразвук и лимфни възли

- Клиничният преглед на регионалните лимфни възли при пациентите с меланом в I и II стадии е с ниска достоверност - до 39% фалшиво отрицателни резултати
- Разделителната способност на тактилното усещане при палпация на регионалните лимфни възли е размер на възела 1-1.5 см.
- УЗ -изобразява промени в структурата им, които позволят да се разграничи метастатичното ангажиране от възпалителните изменения
- Разделителната способност на съвременните ехографи /7.5 – 10 MHz/ за регионални метастази е 5 мм

Основни разграничителни УЗ белези

- Хиперехогенен център и фина хипоехогенна периферия

- Издължена форма и малък напречен размер

- Негативен Доплер сигнал в периферията

- Заличен център, масивна хипоехогенна периферия

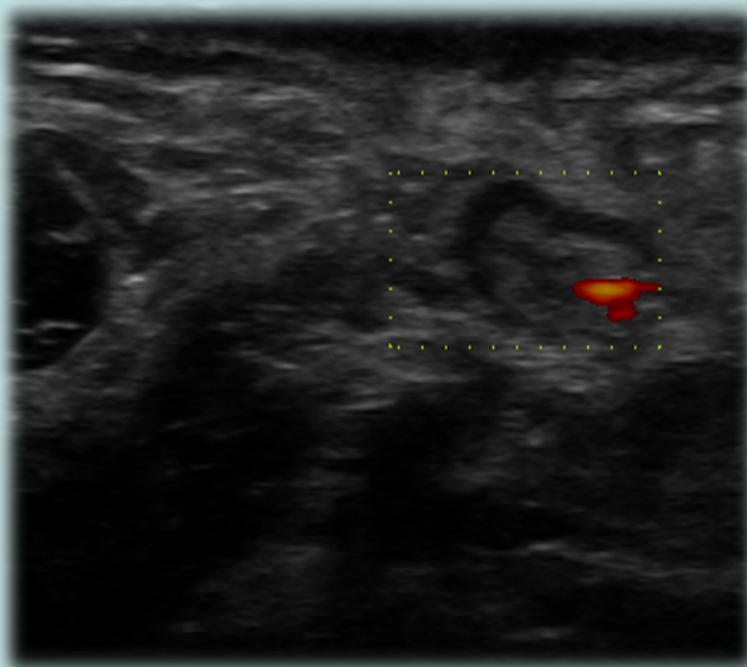
- Овална или топковидна форма и голям напречен размер

- Положителен Доплер сигнал в периферията

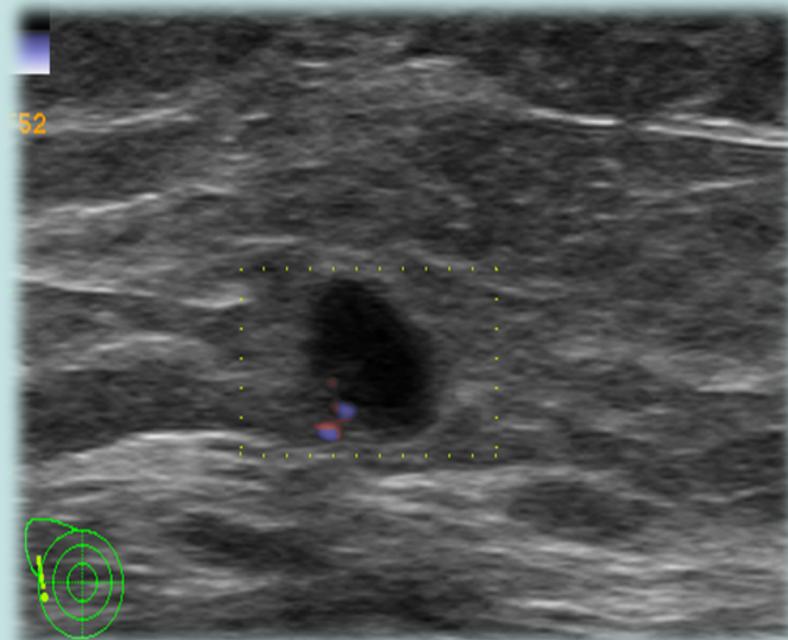
БЕНИГНЕНИ

МАЛИГНЕНИ

Основни разграничителни УЗ белези

БЕНИГНЕНИ

МАЛИГНЕНИ

Диагностични критерии

форма	/shape/	- ВЛВ продълговато-овална МЛВ окръглена
индекс на Солбиати		- ВЛВ >2 МЛВ <2
очертание	/border/	- ВЛВ на места ясно контурирани , на места размити МЛВ остро отграничени
вал	/margin/	- ВЛВ слабо ехогенен и неясен МЛВ <i>напълно липсва или е с изразена асиметрия</i>
център	/center/	- ВЛВ хиперехогенен МЛВ <i>хипоехогенен</i>
хилус	/hilus/	- ВЛВ добре изразен МЛВ <i>липсва</i>

Диагностични критерии

- При наличие на поне два ехографски признака от изброените може да има съмнение за метастаза в регионалния лимфен възел
- С отчитане на Доплер сигнал, могат да се регистрират нетипични съдове в ЛВ като признак на неоваскуларизация, което подкрепя съмнението за метастаза

Ултразвук и лимфни възли –нови критерии

2010г. Christiane Voit и сътрудници оценяват седем морфологични ехографски признака при лимфните възли:

- промени в контура на възела /cap structure/
- наличие на острови от слабо ехогенни зони
- наличие на гърбица /hump structure/
- поява на периферна неоангиогенеза
- хипоехогенен център
- придобиване на форма на балон /balloon -shaped l.node/

Ултразвук и лимфни възли- сигнификатни критерии

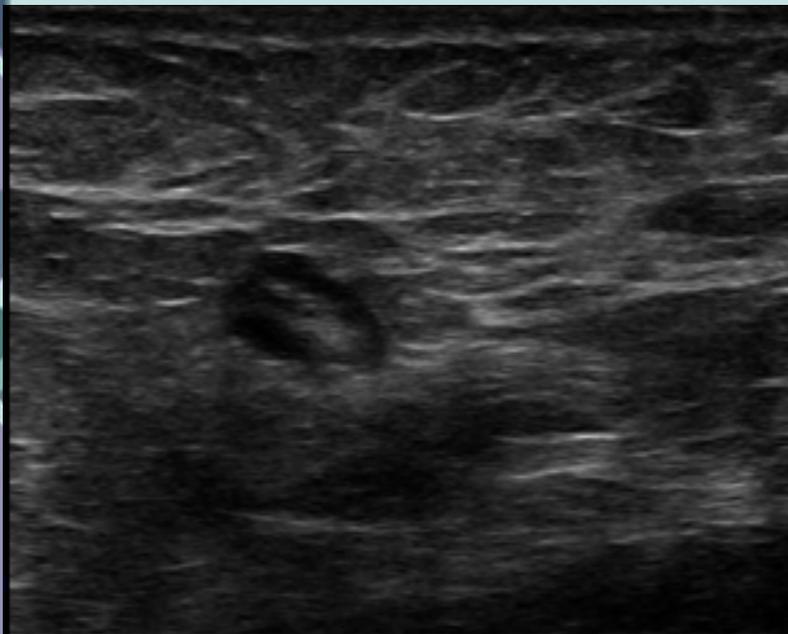
РАНЕН ПРОГНОСТИЧЕН БЕЛЕГ

Появата на периферна съдова перфузия е израз на засилена неоваскуларизация и се смята за ранен прогностичен белег

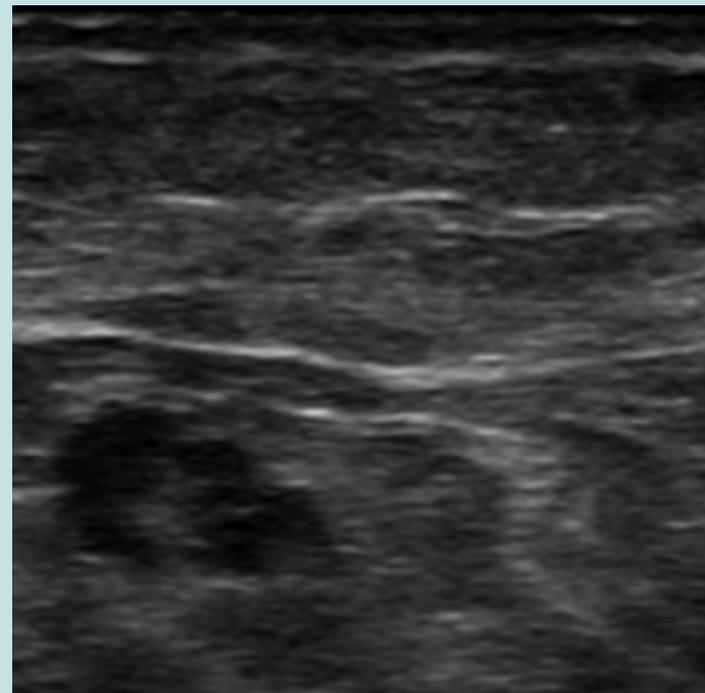
КЪСНИ ПРОГНОСТИЧНИ БЕЛЕЗИ

Хипоехогенен център и балонната форма са късни белези за метастатично засягане на лимфния възел и са израз на нарастване на обема му.

Промени в контура на възела Наличие на по-хипоехогенни острови в кортекса

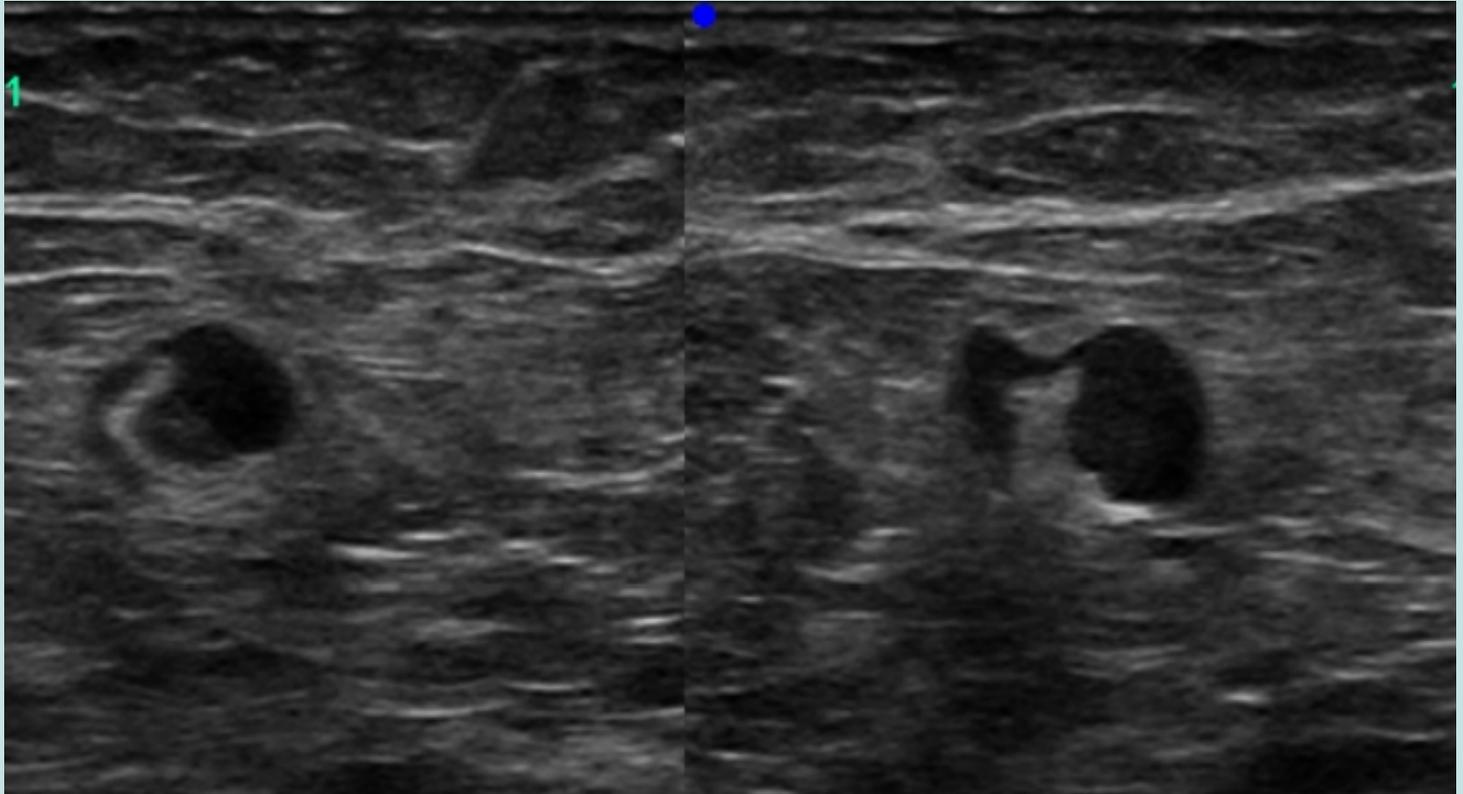

Ясен, отчетлив контур

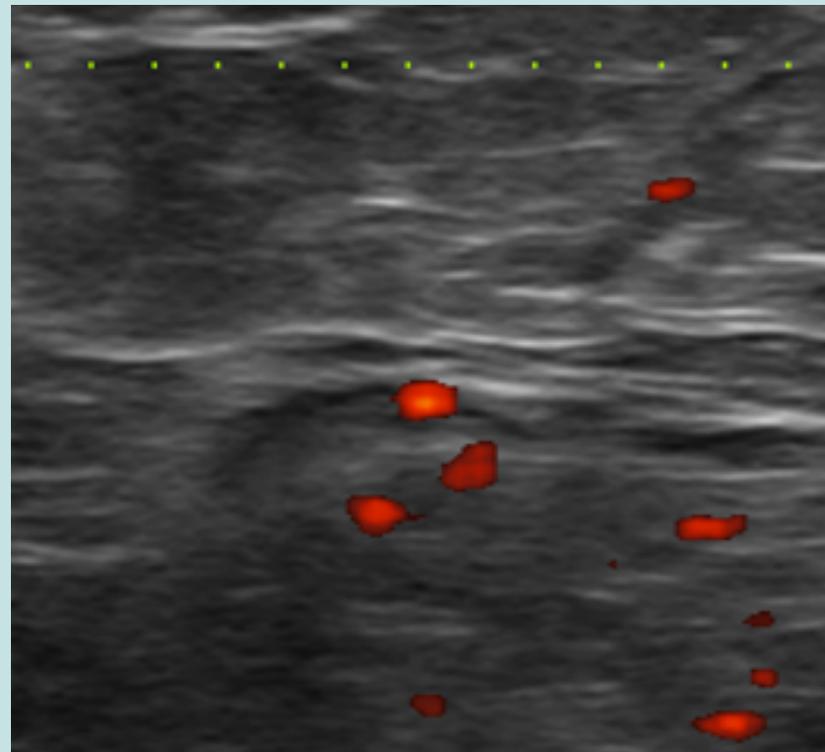
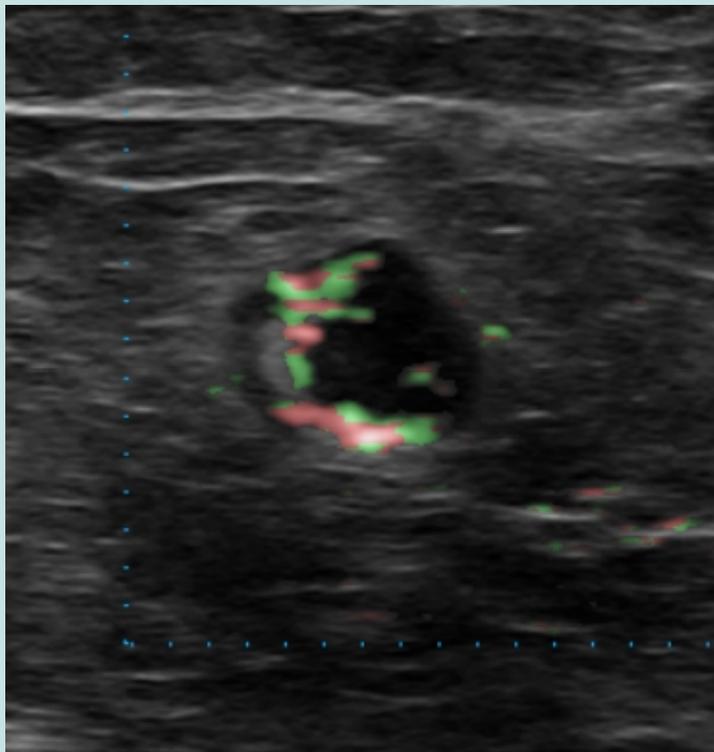

Хипоехогенни микро острови

Наличие на гърбица /hump structure

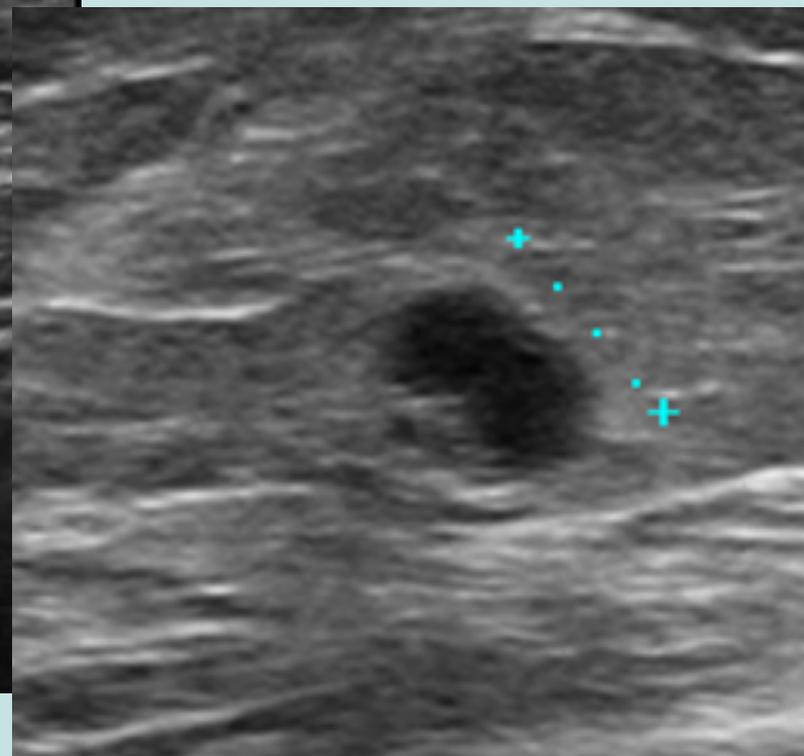
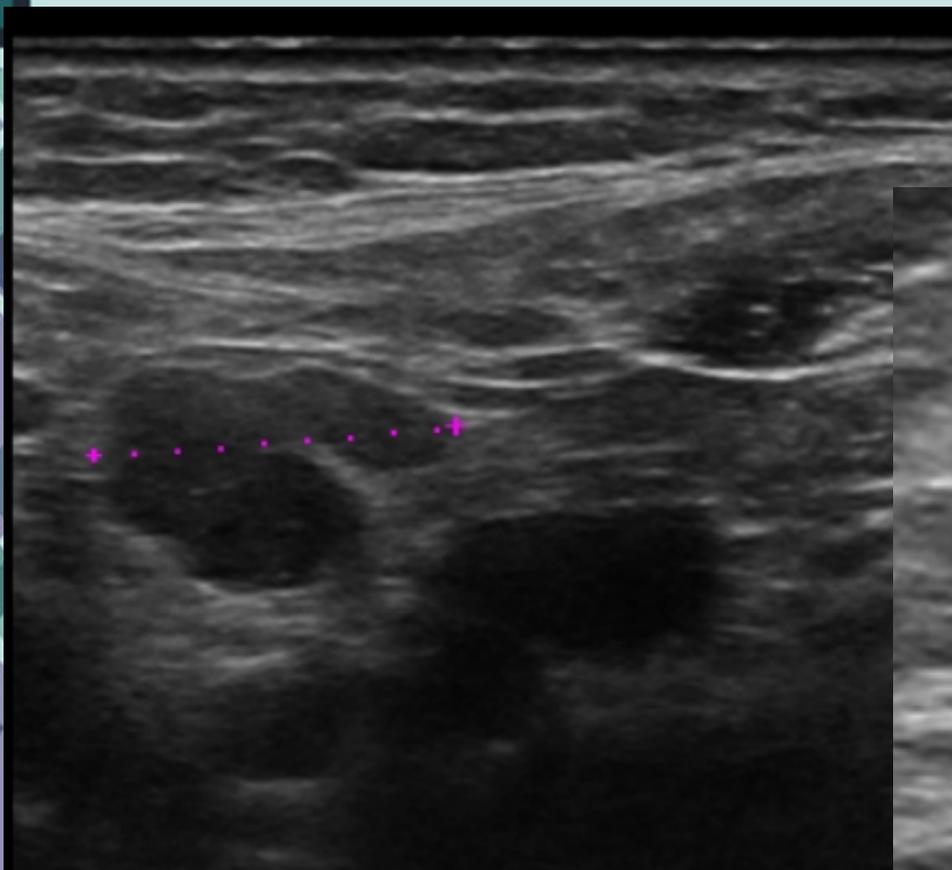

Периферна неоангиогенеза

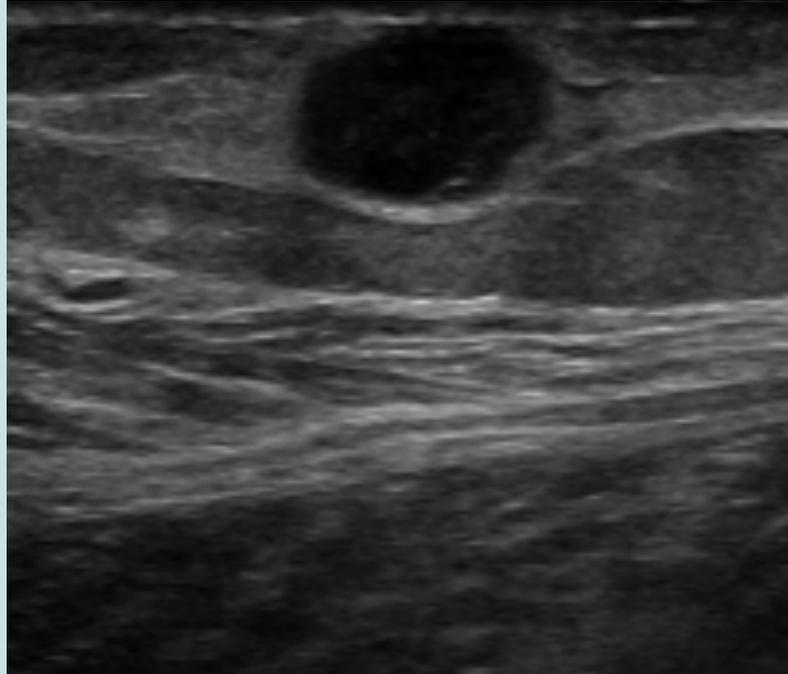
Във хипоехогенната периферия се появяват
положителни Доплер сигнали

Хипоехогенен център

Хиперехогенния хилус става хипоехогенен

Придобиване на форма на балон /balloon -shaped l.node/

Напречният размер нараства и се доближава
да надлъжния

Берлински морфологични критерии

През 2014г. Christiane Voit и сътрудници ,въз основа на данни от проспективен анализ върху 1000 пациента с малигнен меланом в I и II клиничен стадий за периода 2001г. и 2010г описват и затвърждават **три основни УЗ белега**

Берлински морфологични критерии

- периферна перфузия   чувствителност 69%
- загуба на хиперехогенния
център   чувствителност 24%
- балонна форма   чувствителност 24%

Берлински морфологични критерии

- Появата на периферна съдова перфузия е израз на засилена неоваскуларизация и се смята за най-важния ранен прогностичен белег
- Загубата на хиперехогенния център, промяната му в хипоехогенен и промяната във формата от издължено овална в кръгла са по-късни ултразвукови белези за метастатично ангажиране.

Категоризиране на лимфните ВЪЗЛИ

- суспектен - при поява на периферна перфузия или дискретни загуба на ехогенност
- малигнен - при пълна загуба на централен ехо-сигнал или наличие на балонна форма
- бенигнен - при липса и на трите белега.

Берлински УЗ морфологични критерии и УЗ-ТАБ.

- В проучването от 2014г на Voit и сътрудници представят резултати от извършена УЗ-ТАБ след УЗ диагностика и откриване на СЛВ посредством Берлинските УЗ критерии.
- УЗ-ТАБ като самостоятелен метод има чувствителност 51% и специфичност 99%.
- Чувствителността нараства с увеличаване на Т-стадия, най-висока е при Т4 (76%) и при наличие на улцерация в първичния тумор (63%).
- УЗ-ТАБ могат да бъдат открити и цитологично доказани метастази с най-малък диаметър - 0,3мм в СЛВ .

Диагностичен предоперативен алгоритъм за стадиране

- предоперативно УЗ локализиране на СЛВ
- търсене на суспектни ехографски белези - Берлински морфологични критерии
- последваща УЗ-ТАБ като предоперативен стандарт.

Диагностичен предоперативен алгоритъм за стадиране

- при предоперативна УЗ диагностика, с наличие на убедителни ехографски данни за **БЕНИГНЕН СЛВ**, УЗ –ТАБ е излишна процедура.
Преминава се директно към оперативна интервенция за стадиране в обем БСЛВ.
- при **негативен** СЛВ , пациентът подлежи на проследяване на регионалната лимфна област.
- при **позитивен** СЛВ се налага повторна оперативна намеса в обем радикална лимфна дисекция (РЛВ) с последващо проследяване на регионалния лимфен басейн.

Диагностичен предоперативен алгоритъм за стадиране

- при предоперативна УЗ диагностика, с данни за **суспектен или малигнен СЛВ**, задължително се извършва предоперативно УЗ-ТАБ и при негативна находка се преминава към БСЛВ
- при предоперативна УЗ диагностика, с данни за **метастатичен СЛВ** и позитивен резултат от извършената УЗ-ТАБ, хирургът предприема оперативна интервенция в обем радикална лимфна дисекция с последващо проследяване

Задачи и ползи на ехографското изследване

- предоперативно да се установи има ли съмнение за метастази в стражевите възли
- ранно престадиране на пациентите от стадий I и II в стадий III
- следоперативно проследяване на пациента за ранно откриване на рецидиви в съответната лимфодренажна област

ИЗВОДИ

- УЗ е широко достъпен , евтин и информативен метод в онкологичната практика.
- УЗ е задължителен елемент от пред лечебното стадиране.
- Берлинските морфологични ултразвукови критерии значително улесняват откриването на СЛВ
- УЗ самостоятелно и в комбинация с УЗ-ТАБ могат да бъдат стандарт в диагностичния алгоритъм при пациентите с малигнен меланом в стадии I и II
- УЗ подпомага избора на хирургична тактика
- УЗ задължителен елемент от вторичното проследяване
- УЗ трябва да бъде допълван от функционални методики – туморотропна сцинтиграфия и ПЕТ – СТ

БЛАГОДАРЯ